



**Stichting Natuurlijk Geuldal, voor behoud en verbetering van
natuur, landschap en leefomgeving in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg**

Keutenberg 5, 6305 PP Schin op Geul, tel: 043-45.92.007, info@natuurlijkgeuldal.nl

www.natuurlijkgeuldal.nl, Facebook: natuurlijk geuldal

Inspreektekst van Stichting Natuurlijk Geuldal voor de Commissie Ruimte, Landbouw en Natuur

Geachte aanwezigen,

Zuid-Limburg bezit een aantrekkelijk landschap met voor Nederland unieke natuurwaarden. Dat is de reden dat ikzelf bijna 3 jaar geleden hier naartoe ben verhuisd. Echter dit landschap en de natuurwaarden staan sterk onder druk.

Verschillende rapporten beschrijven de kernkwaliteiten, inventariseren de bedreigingen en doen verbetervoorstellen. Maar bij de uitwerking en uitvoering gaat het steeds mis.

Regelgeving blijkt niet waterdicht; hiervan maken vergunningsaanvragers gebruik en/of gemeentebesturen keuren, vaak ongemotiveerd, schadelijke ontwikkelingen, goed. (Noten 1,2,3)

De oplossing hiervoor leek het instellen van een Kwaliteitscommissie Limburg (KCL) en ambtelijke werkhmagroepen die steeds een evenwichtig, objectief en onderbouwd advies zouden moeten voorleggen. (noot 4)

De praktijk is anders: alleen ondernemers worden gehoord, voor bewoners en organisaties is men doof. Men ontbeert hart voor en waardering van de belangen van natuur, landschap en leefmilieu. De natuur heeft hier geen stem. (Noot 5)

Enige voorbeelden hiervan:

Positief advies is uitgebracht over schadelijke en overbodige vakantiehuisjes-parken waarvan vaak ook nog alle huisjes en ondergrond worden doorverkocht aan particulieren. Het aantal stijgt nog jaarlijks..

De bouw van megaloodsen in waardevol open landschap, zeer schadelijk en hinderlijk verkeer, w.o. vliegverkeer, lawaaiige en vervuilende bromscooters, en het uitblijven van verkeerremmende en -ontmoedigende maatregelen.

Ook het orgaan Nationaal Landschap Zuid-Limburg doet weinig tegen schadelijke ontwikkelingen. De 'Ladder voor Duurzame Verstedelijking' wordt maar al te vaak zeer creatief toegepast. (Noot 6)

De samenwerking tussen gemeente, Provincie en Waterschap laat geregeld te wensen over (Noot 7),

- o t.a.v. de informatievoorziening,
- o t.a.v. het verlenen van toestemming voor, volgens SNG, dubieuze zaken zonder objectieve onderbouwing,
- o t.a.v. ongewenste ontwikkelingen die een uitgebreide omgevingsvergunning vergen maar waar een reguliere omgevingsvergunning voor wordt toegepast
- o t.a.v. gebrek aan controle op de correcte aanwezigheid van verplichte vergunningen van andere bestuursorganen en handhaving.

SNG heeft via een zienswijze de Provincie al eerder verzocht om bij omgevingsvergunningen een meer leidende rol te spelen. Zij wees dit echter af, er onterecht op vertrouwend dat alles correct zou verlopen. (Noot 8)

Soms wordt een activiteit toegestaan door middel van compensatie elders.

Maar in dat geval kan gesteld worden dat de activiteit ter plekke schadelijk is en voorkomen moet worden. Indien ook compensatie elders niet lukt, kan men deze, als een soort aflat, afkopen. SNG begrijpt niet dat dit soort 'koehandel' wordt toegelaten. (Noot 9)

En tot slot gebrek aan maatregelen op korte termijn tegen aantastingen, waaronder de stikstofdepositie, wat resulteert in extra natuurschade met veel hogere herstelkosten. (Noot 10)

Om de negatieve ontwikkelingen te stoppen komt SNG met het volgende initiatiefvoorstel:

Beste GS en PS, richt een klankbordgroep op waarbij betrokken organisaties en bewoners de mogelijkheid krijgen om invloed uit te oefenen op de controle en uitvoering van het beleid, met name op het gebied van natuur, landschap en leefomgeving in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

En, even belangrijk: de mogelijkheid tot het ontwikkelen van plannen voor dit Landschap. In Eindhoven werkt zo'n organisatie, met de naam 'Groen Trefpunt', volgens **alle** betrokken partijen zeer goed.

Samenwerking met betrokken inwoners en organisaties verhoogt de kwaliteit van besluitvorming en uitvoering, en vergroot het draagvlak ervan.

SNG wil hier graag aan meewerken.

Noten bij voorgaande tekst

1. Vaak wordt een van de eisen van de Wet Natuurbescherming afgedaan met een dubieuze quickscan waarbij waardevolle natuur niet 'gescoord' wordt. In maart zijn nesten van trekvogels natuurlijk niet waarneembaar en om 12 uur in de middag zal je weinig vleermuizen zien.
2. Voorbeeld: Een vakantiewoning bouwen onder het motto van 'herstel veldschuur' in een open gebied, maar vervolgens gewoon een nieuwe 'look a like' vakantiewoning bouwen.
3. Campings vol bouwen met vakantiehuysjes brengt een immense verstedelijking met zich mee, zoals Topparken in Schoonbron, Quirios te Euverem en EuroParcs Gulperberg en Poort van Maastricht te Berg en Terblijt. De vakantiehuysjes worden meestal doorverkocht aan particulieren.
4. Bijvoorbeeld: de KCL, maar ook de ambtelijke themagroepen (waar de provincie ook in zetelt), die in eerste instantie een plan terecht afwijst, maar na het verplaatsen van een paar punten en komma's in de tekst alsnog goedkeuring geeft. Hierbij mag de de projectontwikkelaar aan tafel zitten terwijl natuurbeschermers niet welkom zijn.
5. Een ambtelijke themagroep is bijvoorbeeld de ambtelijke themagroep vrijetijdseconomie Zuid-Limburg.
 - o het is een van de ambtelijke werkgroepen die actief zijn in het kader van bestuursafspraken regionale uitwerking POL 2014;
 - o het betreft overleg tussen gemeenten en Provincie
 - o het ressorteert onder zowel bestuurlijk overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg als onder bestuurlijk overleg ruimtelijke economie.

Het vervelende is dat dit overleg zich grotendeels afspeelt achter gesloten deuren. Burgers krijgen hier geen inzicht in en kunnen geen contact maken t.b.v. het geven van informatie. De gehanteerde regels en notulen zijn niet eens openbaar. Zo ontstaat een schimmige besluitvorming.

6. De rol van het bestuur van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg is onzichtbaar en behartigt de belangen van dit gebied volstrekt onvoldoende.
7. SNG heeft verschillende afschriften die het beeld bevestigen dat het niet goed loopt met overleggen en besluitvorming. Op verzoek stelt SNG deze documenten beschikbaar.
8. Een waterdicht vergunningensysteem waarbij meerdere overheden betrokken zijn is niet aanwezig.
9. Afkoop vond o.a. plaats bij Topparken in Schoonbron. Er zijn vele van deze plaatsen te vinden in de archieven van gemeentes en provincie.
10. Het ene rapport na het andere toont het aan:

<https://www.nu.nl/klimaat/6178824/om-te-huilen-zo-erg-het-nijpende-kalktekort-in-de-nederlandse-natuur.html?redirect=1>

'Serieuze maatregelen blijven nog steeds uit' zegt onderzoeker Bobbink van Wageningen.

'Stikstof is in Zuid-Limburg een tikkende tijdbom. Als je naar die oorspronkelijke plantenrijkdom kijkt, zou je zelfs kunnen zeggen dat stikstofvervuiling vooral in Zuid-Limburg een risico is: het gebied heeft de hoogste biodiversiteit van Nederland, met zeldzame planten, vlinders en bijen - ook voor Europese begrippen is het (nog) een hotspot. Zuid-Limburg is door menselijke activiteiten een extreem belast gebied, maar aan de andere kant ook het gebied met de meest diverse soorten. Dus je kunt er ook heel veel verliezen'.

‘Als we de stikstofvervuiling in dit gebied niet aanpakken, zijn we straks mogelijk te laat’ zegt Schamin e: ‘In Zuid-Limburg is stikstof een tijdbom. Wat nog nauwelijks aandacht krijgt, is dat er door overbemesting ook steeds hogere concentraties in het grondwater belanden. Zuid-Limburg heeft langs de hellingen bronnen met unieke bronvegetatie. Die bronnen raken op gegeven moment teveel vervuild, en dan is de ellende niet te overzien - het dreigt dan overal langs de helling af te lopen.

Schamin e is er geen voorstander van om de stikstofaanpak te concentreren in slechts twee gebieden, maar ziet meer heil in het aanwijzen van 'nationale landschappen', waar bescherming van ecologie en cultuurhistorie hand in hand gaan.'

Een reactie van een bewoner:

"Ik zie het om mee heen, de brandnetels en bramen tieren welig terwijl de andere planten steeds minder opduiken. En de individuele burger maar proberen iets te stoppen door bladeren te laten liggen, minder te maaien, tegels te verwijderen, bijenplanten aan te brengen, bio compost te gebruiken, etc. Het is zo intriest dat we dit al jaren zien en lezen, terwijl er niets wordt gedaan om dit te stoppen. Ik krijg steeds meer het idee dat het allemaal al te laat is. Economie, winst en eigenbelang zijn kennelijk waar overheid en bedrijfsleven op aansturen. Het is echt heel, heel droevig!"